

ĐÁP ÁN THAM KHẢO
ĐỀ THI TUYỂN SINH VÀO LỚP 10 THPT NĂM HỌC 2023 - 2024
MÔN THI: NGỮ VĂN
SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO BẮC NINH

I. ĐỌC HIỂU

Câu 1:

- Khổ thơ trên trích trong tác phẩm "Viếng lăng Bác" của tác giả Viễn Phương.
- Hoàn cảnh sáng tác của tác phẩm "Viếng lăng Bác":
 - + Bài thơ được viết vào tháng 4 năm 1976, khi cuộc kháng chiến chống Mỹ kết thúc thắng lợi, đất nước thống nhất, lăng Bác Hồ mới được khánh thành, Viễn Phương ra Bắc thăm Bác, nhà thơ đã viết bài thơ này và được in trong tập “Như mây mùa xuân” năm 1978.

Câu 2:

- Trong khổ thơ, khi trở về miền Nam, tác giả muốn được làm:
 - + Làm con chim hót quanh lăng Bác.
 - + Làm đóa hoa tỏa hương.
 - + Làm cây tre trung hiếu.

Câu 3:

- Biện pháp tu từ điệp ngữ được thể hiện ở từ ngữ "muốn làm..."
- Tác dụng:
 - + Thể hiện niềm dâng hiến tha thiết, mãnh liệt, muốn làm một điều gì đó vì Bác, mong muốn được ở gần Bác.
 - + Khiến cho đoạn thơ có nhịp điệu, hình ảnh thơ thêm sinh động.

Câu 4:

- Tâm trạng của tác giả trong khổ thơ:
 - + Tâm trạng lưu luyến của nhà thơ. Muốn ở mãi bên lăng Bác, nhưng tác giả cũng biết rằng đến lúc phải trở về miền Nam, chỉ có cách gửi lòng mình bằng cách hóa thân, hòa nhập vào những cảnh vật ở bên lăng Bác để luôn được ở bên Người.

II. LÀM VĂN

Câu 1:

Về hình thức, bài làm dưới dạng đoạn văn với dung lượng khoảng 200 chữ.

Về nội dung, bài làm có những nội dung chính sau:

a. Giải thích

- Tình yêu thương là một khái niệm chỉ một phẩm chất tình cảm, vẻ đẹp tâm hồn của con người. Đó là tình cảm thương yêu, chia sẻ và đùm bọc một cách thấm thiết.

- + Yêu thương con người là sự quan tâm, giúp đỡ của chúng ta đối với những người xung quanh
- + Là làm những điều tốt đẹp cho người khác và nhất là những người gặp khó khăn hoạn nạn.
- + Là thể hiện tình cảm yêu thương và quý mến người khác.

b. Bàn luận

*** Biểu hiện của tình yêu thương:**

- Trong gia đình:

- + Ông bà thương con cháu, cha mẹ thương con, con thương ba mẹ
- + Cha mẹ chấp nhận hi sinh, cực nhọc để làm việc vất vả và nuôi dạy con cái nên người
- + Con cái biết nghe lời, yêu thương cha mẹ là thể hiện tình yêu thương của mình đối với ba mẹ
- + Tình yêu thương còn thể hiện ở sự hòa thuận quý mến lẫn nhau giữa anh em với nhau.

- Trong xã hội:

- + Tình yêu thương thể hiện ở tình yêu đôi lứa
- + Tình yêu thương con người là truyền thống đạo lý
- + Tình thương dành cho những con người có số phận đau khổ, bất hạnh.
- + Quan tâm, chia sẻ vật chất cho những người sống khó khăn, thiếu thốn, cần sự giúp đỡ ở quanh mình.
- + Lên án, đấu tranh chống lại những thế lực đày đoạ, bóc lột, ngược đãi con người.

c. Ý nghĩa của tình yêu thương:

- Suối ấm tâm hồn những con người cô đơn, đau khổ, bất hạnh, truyền cho họ sức mạnh, nghị lực để vượt lên hoàn cảnh.
- Tạo sức mạnh cảm hoá kì diệu đối với những người “lầm đường lạc lối”; mang lại niềm hạnh phúc, niềm tin và cơ hội để có cuộc sống tốt đẹp hơn;
- Là cơ sở xây dựng một xã hội tốt đẹp, có văn hóa.

d. Bài học nhận thức và hành động

- Tình yêu thương có vai trò rất quan trọng trong cuộc sống
- Chúng ta hãy nâng niu hạnh phúc gia đình; hãy sống yêu thương, biết sẻ chia, đồng cảm với những cảnh ngộ trong cuộc đời.

Câu 2:

Về hình thức, bài làm có thể trình bày dưới dạng đoạn văn hoặc bài văn.

Về nội dung, bài làm có những nội dung chính sau:

*** Giới thiệu khái quát :**

- Hoàn cảnh sáng tác:

Truyện Chiếc lược ngà được nhà văn Nguyễn Quang Sáng viết năm 1966, tại chiến trường Nam Bộ trong thời kì cuộc kháng chiến chống Mỹ của nhân dân ta đang diễn ra quyết liệt.

- Tóm tắt văn bản từ đầu cho đến khi ông Sáu trở lại căn cứ.

*** Phân tích:**

- Nỗi day dứt, ân hận vì đã đánh con của ông Sáu.

- Nhớ lời dặn của con gái, ông hết lòng làm chiếc lược bằng cả tình yêu thương, dồn hết tâm trí vào công việc. Chiếc lược trở thành vật quý giá, thiêng liêng khiến ông Sáu mong chờ gặp lại con. Ông cẩn thận khắc từng dòng “Yêu nhớ tặng Thu con của ba.”

- Vì chiến tranh nên ông Sáu đã hy sinh nhưng tình cha con thấm thiết sâu nặng vẫn cháy bỏng trong lòng ông nên trước khi nhắm mắt xuôi tay, ông đã kịp trao chiếc lược cho người bạn để mang về cho con gái.

→ Tình phụ tử thiêng liêng sâu nặng. Nhưng chính chiến tranh đau thương đã làm chia lìa cha con.

*** Đánh giá chung:**

Giá trị nội dung: Đề cao tình phụ tử thiêng liêng, lên án chiến tranh làm cho bao gia đình rơi vào cảnh nước mất nhà tan.

*** Giá trị nghệ thuật:**

- Tác giả đã đặt nhân vật vào một tình huống truyện bất ngờ, từ đó bộc lộ cảm xúc bên trong của nhân vật.

- Nghệ thuật tạo hình nhân vật thiên tài, miêu tả tâm lý sâu sắc, chân thực.